Natuur en recreatieschap IJsselmonde

Bezoekadres	Overschieseweg 204
	3112 NB Schiedam
Postadres	Postbus 341
	3100 AH Schiedam
Telefoon	(010) 298 10 10
Fax	(010) 298 10 20
E-mail	gzh@pzh.nl
KvK	53215370
Bank BNG	NL14 BNGH 028.50.13.165
BIC-code	BNGHNL2G
BTW nummer	NL0038.66.865.B.01
	www.heerlijkbuiten.nl
	Volg ons:

Aan:
- De deelnemers aan de Gemeenschappelijke Regeling IJsselmonde,
- De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Contactpersoon	: dhr. T. van der Hauw	Ons kenmerk	: 2016-
Doorkiesnummer	: 010- 298 10 21	Uw kenmerk	: -
Betreft	: Begrotingswijzigingen Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde	Bijlage	: div.

Schiedam, 13 december 2016

Geachte heer/mevrouw,

Ter voldoening aan het gestelde in de Gemeenschappelijke Regeling van het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde, alsmede de Wet gemeenschappelijke regelingen, doe ik u hierbij toekomen de 2e begrotingswijziging 2016 (behorend bij de tevens bijgevoegde Najaarsrapportage 2016) en de 1e begrotingswijziging 2017 van het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde.

Het Algemeen Bestuur van het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde heeft in de openbare vergadering van 9 december 2016 deze begrotingswijzigingen vastgesteld.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
Namens het Algemeen Bestuur van het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde,

Dhr. T.A.M. Arts
Directeur G.Z-H

Najaarsrapportage 2016

Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde

Peildatum: 30 juni 2016

Bestuurlijke samenvatting
Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde

De Najaarsrapportage 2016 is een tussentijdse rapportage op afwijkingen op basis van peildatum 30 juni 2016. Uitgangspunt voor deze rapportage is het principe van "management by exception": alleen nieuwe bestuurlijk relevante ontwikkelingen en grote afwijkingen ten opzichte van de begroting worden gemeld. Zaken die volgens plan verlopen worden in principe niet toegelicht, tenzij de bestuurlijke relevantie dat vraagt.

Uit deze rapportage blijkt dat het schap op koers ligt om de doelstellingen te behalen. Niet alle middelen worden uitgegeven, er wordt voor 2016 een positief saldo voorzien van € 97.063. Dit resultaat is in de tabel 'grootste afwijkingen' hieronder verklaard en in de diverse programma's nader toegelicht.

Bestuurlijke context

Besluitvorming in de eerste helft van 2016 vond onder andere plaats over de Nota Grondbeleid en bijbehorend mandaat en volmacht, de financiële stukken (jaarrekening 2015, begrotingswijziging 2016, programmabegroting 2017, aanbestedingstraject accountant), wandelroutenetwerk Rotterdam –Zuid (subsidieaanvraag en akkoord toename beheerkosten), erfpachtuitgifte aan gemeente Hendrik-Ido-Ambacht voor het Jeugdspeelpark in Sandelingen-Ambacht, beheerkosten Kwaliteitsimpuls Johannapolder, plan van aanpak en aanhangende voorstellen voor Marktacquisitie Johannapolder, diverse besluiten aangaande Hooge Nesse (toiletvoorziening, incidentele subsidie), overeenkomst gronden Polder Buitenland/Lage Nesse, overdracht erfpachtrecht percelen Donckse Velden 2b en besluiten aangaande diverse bestaande exploitaties/debiteuren. Voorts is kennis genomen van de memo 'Toekomst samenwerking NRIJ' en besloten over de concept brief aan GS en PS met verzoek tot opschorting uittreding tot 1-1-2018 en de brief aan het Koepelschap aangaande opheffing KBG. Daarnaast is opdracht gegeven tot verdere uitwerking tbv besluitvorming na de zomer van de concept financieringsovereenkomst PZH-NRIJ, concept driepartijenovereenkomst SBB-PZH-NRIJ mbt beheer in 2017 en 2018 (waarbij voor beide overeenkomsten op basis van de concepten een positieve grondhouding door het bestuur is afgegeven), uittredingsvoorstel Rotterdam, uitgewerkt plan van aanpak voor bijstelling lange termijn ambitie NRIJ en tot slot wijziging Gemeenschappelijk Regeling per 1-1-2018 ter verwerking van diverse besluiten danwel als uiterste maatregel een voorstel tot opheffing van NRIJ.

Scenario-onderzoek grootstedelijke schappen

Royal Haskoning/DHV heeft het eindrapport van het vervolgonderzoek opgeleverd. Voorts begint in IJsselmonde een beeld te ontstaan van de toekomstige (tijdelijke) vorm. Vermoedelijke een doorstart van het schap met minder deelnemers (uittreding PZH zeker, in onderzoek uittreding Rotterdam). De rol van de provincie Zuid-Holland en de gemeente Rotterdam is in deze gesprekken mede vanuit het financiële perspectief van groot belang. Bureau KocxDe Voogd is voor het vervolgtraject ingehuurd en aan de slag gegaan. Door de complexiteit en langere doorlooptijd van het onderwerp alsmede door externe inhuur is een lopende aanvraag voor verhoging van het bestaande krediet ad € 25.000 voor 2016 in deze rapportage financieel reeds verwerkt, De aangevraagde

verhoging voor daarna is nog eens € 75.000.

Transitie G.Z-H naar Staatsbosbeheer

Per 1 januari 2017 wijzigt de organisatie van de dienstverlening. In 2016 zijn de provincie en Staatsbosbeheer overeengekomen dat de provinciale dienst Groenservice Zuid-Holland (GZH) wordt geïntegreerd in de organisatie van Staatsbosbeheer (SBB). In samenhang hiermee is aan NRIJ, evenals aan de overige recreatieschappen in Zuid-Holland, in de eerste helft van 2016 het aanbod gedaan om de huidige dienstverlening voor de jaren 2017 en 2018 voort te zetten door het aangaan van een samenwerkingsovereenkomst tussen NRIJ, SBB en provincie. Besluitvorming wordt in de tweede helft van 2016 verwacht. Het Dagelijks Bestuur beschouwt de samenwerkingsovereenkomst als een overbrugging voor een korte periode, waarin kan worden gezocht naar een definitieve lange termijn oplossing voor de dienstverlening aan een alsdan anders vormgegeven gemeenschappelijke regeling.

Opheffing Koepelschap Buitenstedelijk Groen

Het Algemeen Bestuur van het Koepelschap heeft op 6 juli 2016 het ontwerp-besluit tot opheffing van het Koepelschap per 1 januari 2018 genomen. Dit besluit wordt in de tweede helft van 2016 voorgelegd aan de deelnemers aan het Koepelschap.
Alle deelnemers aan NRIJ zijn ook deelnemer in het Koepelschap.
In de eerste helft van 2016 is er tussen de deelnemers aan het Koepelschap overleg gevoerd om te komen tot voor alle deelnemers budgettair neutrale voorwaarden voor opheffing van het Koepelschap. De provincie heeft zich tevens bereid getoond de financiële gevolgen door mogelijke uittreding van Rotterdam te compenseren in haar bijdrage aan NRIJ. Dit moet worden geregeld in de nog te sluiten financieringsovereenkomst die de uittreding van de provincie regelt.
Ook bij de andere recreatieschappen wijzigt een en ander. Dit vereist in 2017 een wijziging van de gemeenschappelijke regeling KBG (wijziging onderlinge financiële verhoudingen).

Beheer en onderhoud

Naar verwachting kunnen alle geplande werkzaamheden regulier onderhoud 2016 binnen het beschikbare budget 2016 worden uitgevoerd. De voorziening Pendrechtse Molen is conform eerdere besluitvorming omgezet naar een bestemmingsreserve met beschikbaar te stellen jaarschijven. Echter doet zich een urgente reparatie voor aangaande metselwerk die het beschikbare budget overstijgt. Daartoe is een separaat bestuursvoorstel opgesteld met verzoek om een krediet van € 135.000 ten laste van de Algemene reserve.

Gebiedsontwikkeling

Zuidpolder Barendrecht
Een volgend deelgebied is in beheer aan NRIJ overgedragen. Het laatste deelgebied is nog niet gereed. De intensieve (dure) inrichting die door de gemeente Barendrecht reeds is uitgevoerd en deels nog plaatsvindt zal in het laatste in te richten deelgebied zeer extensief moeten zijn om het toegekende beheerbudget niet te overschrijden.

Johannapolder
De uitvoering is in voorbereiding en wordt voor eind juni 2017 afgerond. Voorts is een plan vastgesteld voor marktacquisitie.

Hooge Nesse
Het project is grotendeels uitgevoerd. Op 6 juli vond de Grand opening plaats.
In het 3e en 4e kwartaal wordt het werk afgerond (fase II).
Voor ontwikkeling van het multifunctioneel gebouw zijn met de Stichting Hooge Nesse/Veerplaat afspraken gemaakt over het sluitend krijgen van de begroting en het aanvragen van de omgevingsvergunning. Als beide zaken eind 2016 geregeld zijn dan kan de realisatie starten in het 1e kwartaal van 2017.
Op basis van de huidige stand van zaken is de verwachting dat op de totale projectkosten een overschrijding op de proceskosten van € 220.243

ontstaat ten gevolge van een zeer intensief participatietraject met de Stichting Hooge Nesse/Veerplaat. De ontvangen subsidie kent een plafond van 20% voor subsidiabele proceskosten. De overige projectkosten blijven binnen of onder budget. Na correctie met de verwachte overschotten op de verschillende projectonderdelen resteert een niet-subsidiabel tekort van € 220.243. Voorgesteld wordt om deze overschrijding te dekken uit de investeringsreserve.

Afwijkingen rapportage

De Najaarsrapportage is een afwijkingenrapportage. Bij financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting worden begrotingswijzigingen voorgesteld. Het saldo van deze Najaarsrapportage is € 97.063 positief. Voorgesteld wordt om dit saldo als volgt te bestemmen:
een bedrag van € 27.500 toe te voegen aan de reserve Pendrechtse Molen;
het restantbedrag van € 69.563 toe te voegen aan de Investeringsreserve. De grootste afwijkingen zijn in de tabel hieronder opgenomen. In de bijlage zijn de afwijkingen gedetailleerd toegelicht. De begrotingswijzigingen zijn allemaal incidenteel (alleen effect in 2016), tenzij expliciet is aangegeven dat het om structurele effecten gaat.

Grootste afwijkingen

Nr	Onderwerp	Bedrag	V/N	Programma	Product
1	Hogere accountantskosten (structureel) en VPB advies	9.200	N	1: bestuurlijke aangelegenheden	financiën
2	Ingroeiregeling nieuwe gebieden	126.374	V	2.Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	Gebiedsbeheer
3	Vervallen dotatie voorziening Pendrechtse Molen	27.500	V	2.Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	Gebiedsbeheer
4	Aanpassing erfpachtcanon (stuctureel)	55.000	N	2.Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	Economisch beheer
5	Advieskosten	9.600	N	2.Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	Economisch beheer
6	Verkoop grond	18.489	V	2.Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	Diverse baten
7	Overige structurele lasten	1.500	N	4. Algemene dekkingsmiddelen	Overige structurele lasten
	Totaal	97.063	V		

Bijlage

Toelichting bij Najaarsrapportage 2016

Inhoudsopgave

BESTUURLIJKE SAMENVATTING **2**

1. INLEIDING **7**

2. VOORTGANGSRAPPORTAGE BEGROTING 2016 **8**

2.1 Programma 1: Bestuurlijke aangelegenheden 8

2.2 Programma 2: Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden 9

2.3 Programma 3: Ontwikkeling 13

2.4 Algemene dekkingsmiddelen 18

3. PARAGRAFEN **19**

3.1 Weerstandsvermogen & Risicobeheersing 19

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen 21

4. OVERZICHTEN **23**

4.1 Staat van reserves en voorzieningen 23

4.2 Conversiestaat Begroting 2016 24

1. Inleiding

Deze Najaarsrapportage 2016 is een tussentijdse rapportage. U wordt hiermee geïnformeerd over de inhoudelijke en financiële stand van zaken bij uw recreatieschap.

Uitgangspunt voor deze rapportage is het principe van "management by exception": nieuwe bestuurlijk relevante ontwikkelingen en grote afwijkingen ten opzichte van de begroting worden gemeld. Zaken die volgens plan verlopen worden in principe niet toegelicht, tenzij de bestuurlijke relevantie dat vraagt.

De financiële peildatum is 30 juni 2016, maar de focus ligt in de rapportage steeds op het hele jaar 2016. De geactualiseerde begroting 2016, zoals opgenomen in de navolgende tabellen, is de begroting 2016 inclusief de 1ste begrotingswijziging 2016 zoals door AB is vastgesteld op 11 december 2015. De jaarlasten inzake de dienstverlening GZH zijn voor het gehele jaar 2016 reeds in de realisatiecijfers per 30 juni verwerkt.

2. Voortgangsrapportage Begroting 2016

In dit hoofdstuk wordt gerapporteerd over de voortgang in de uitvoering van de begroting 2016.

2.1 Programma 1: Bestuurlijke aangelegenheden

Bestuursproducten

Product		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotings-wijziging 2016?
Bestuursproducten	Lasten	115.800	100.950	115.800	-
	Baten	-	-	-	-
Saldo		-115.800	-100.950	-115.800	-

Toelichting:
Geen bijzonderheden

Juridische ondersteuning en advisering

Product		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotings-wijziging 2016?
Juridische ondersteuning en advisering	Lasten	63.500	59.500	63.500	-
	Baten	-	-	-	-
Saldo		-63.500	-59.500	-63.500	-

Toelichting:
Geen bijzonderheden

Financiën

Product		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotings-wijziging 2016?
Financiën	Lasten	73.400	61.822	82.600	9.200 N
	Baten	-	-	-	-
Saldo		-73.400	-61.822	-82.600	9.200 N

Toelichting:
Met ingang van 1 januari 2016 is de Vennootschapsbelasting-plicht voor overheidslichamen ingevoerd. Om de financiële effecten te bepalen wordt gebruik gemaakt van de expertise van een fiscaal adviesbureau. De kosten van het onderzoek naar de invoering van de Vennootschaps-belasting bedragen naar verwachting € 5.000. In de begroting 2016 was hiermee nog geen rekening gehouden en zal in de 2e begrotingswijziging worden meegenomen.

In de jaarstukken 2015 is reeds aangegeven dat de accountantskosten zijn gestegen als gevolg van aanscherping van de uitvoeringsrichtlijnen en het verscherpte toezicht op accountants. Dit betreft

een structurele ontwikkeling en de doorwerking naar de begroting 2016 van € 4.200 wordt in de 2e begrotingswijziging 2016 en 1e begrotingswijziging 2017 meegenomen.

Kredieten programma 1

Naam krediet	Sluitdatum	Totaal krediet	Realisatie t/m 2015	Actuele begroting	Prognose 2016	Prognose t/m 2016	% lasten t.o.v. totaal krediet
Vervolg scenario-onderzoek	**2016**	**100.000**	**0**	**0**	**150.000**	**150.000**	**150%**
- Dekking uit Algemene Reserve		100.000	0	0	150.000	150.000	
Totaal programma 1		**100.000**	**0**	**0**	**150.000**	**150.000**	
- Dekking uit Algemene reserve		100.000	0	0	150.000	150.000	

Via deze najaarsrapportage wordt waar nodig een begrotingswijziging van de jaarschijf 2016 voorgesteld. Uit het verschil tussen de kolom Actuele begroting en de Prognose 2016 volgt de begrotingswijziging.

Toelichting:
Royal Haskoning/DHV heeft het eindrapport van het vervolgonderzoek opgeleverd. Voorts begint in IJsselmonde een beeld te ontstaan van de toekomstige (tijdelijke) vorm. Vermoedelijke een doorstart van het schap met minder deelnemers. De rol van de provincie Zuid-Holland en de gemeente Rotterdam is in deze gesprekken mede vanuit het financiële perspectief van groot belang. De ambtelijk trekker van de werkgroep heeft om externe ondersteuning gevraagd en gekregen. Bureau KocxDe Voogd is inmiddels aan de slag gegaan. Er is hierdoor meer externe inzet nodig om de bestuurlijke discussies voor te bereiden en te begeleiden. Op basis van de inschatting voor het gehele jaar 2016 wordt voorgesteld het huidige krediet voor 2016 te verhogen met € 50.000 en voor 2017 voor de verdere begeleiding en uitvoering met € 50.000. Hiertoe is ter onderbouwing door de trekker van de ambtelijke werkgroep Toekomstscenario's NRIJ toegezegd een separaat bestuursvoorstel voor te leggen, waarbij financiële verwerking voor 2016 reeds via deze rapportage heeft plaatsgevonden. Een deel van de uitvoering van de werkzaamheden zal ook in 2018 plaatsvinden. Hiervan is nog niet in te schatten tot welk bedrag dit zal leiden. Uitgangspunt is op dit moment dat de gevraagde verhoging voldoende zal zijn voor de totale uitvoering. Met name de inzet van het externe bureau zal bepalend zijn voor de besteding in 2016 en 2017. Voorgesteld wordt om het totale krediet te verlengen tot en met 2018.

2.2 Programma 2: Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden

Gebiedsbeheer

Product		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotings-wijziging 2016?
Gebiedsbeheer	Lasten	2.440.003	1.484.354	2.317.129	122.874 V
	Baten	80.000	80.000	80.000	-
Saldo		-2.360.003	-1.404.354	-2.237.129	122.874 V

Toelichting:

specificatie onderhoudslasten gebiedsbeheer	Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotings-wijziging 2016?
Regulier onderhoud	1.880.294	951.625	1.753.920	126.374
Uitgesteld groot onderhoud	-	520	16.000	-16.000
Dotatie Groot onderhoud	532.209	532.209	532.209	-
Dotatie Groot onderhoud Pendrechtse Molen	27.500	-		27.500
Groot onderhoud Pendrechtse Molen		-	15.000	-15.000
Saldo diverse lasten	-2.440.003	-1.484.354	-2.317.129	-122.874

Regulier onderhoud
Naar verwachting kunnen alle geplande werkzaamheden regulier onderhoud 2016 binnen het beschikbare budget 2016 worden uitgevoerd. Met name de lasten vanuit het budget Gras en Water zijn afhankelijk van onder andere de seizoensomstandigheden en het daarmee samenhangende gebruik, de extensiviteit, weersomstandigheden en aanwezigheid van plaagsoorten.

Van het binnen de begroting beschikbare beheerbudget nieuwe gebieden is conform eerdere besluitvorming € 188.626 benut t.b.v. onderhoud Zuidpolder van Barendrecht en € 4.500 t.b.v. het onderhoud wandelknooppunten Albrandswaard. Het restant van € 126.374 blijft binnen de begroting beschikbaar ten behoeve van afgesproken nog over te dragen nieuwe gebieden.

Zuidpolder Barendrecht
Vanwege de intensieve inrichting van reeds ingerichte en nog in te richten deelgebieden is de verwachting dat de uiteindelijke jaarlijkse beheerkosten hoger worden dan de afgesproken normprijs van € 2.450/ha en daarmee de in de begroting verwerkte beheerkosten van het totale gebied overstijgt. In de loop van 2017 kan na afronding van het laatste deelgebied bepaald worden of en hoe hoog de eventuele overschrijding zal zijn en wordt zo nodig een voorstel gedaan voor noodzakelijke dekking daarvan. De gemeente Barendrecht is dringend verzocht de inrichting van de laatste deelgebieden zo sober mogelijk te houden om overschrijding van de begrote lasten te voorkomen.

Uitgesteld grootonderhoud
Het programma Uitgesteld Groot Onderhoud is inmiddels vrijwel geheel afgerond. Het budget was nog niet in de begroting meegenomen. De geraamde € 16.000 wordt verrekend via de Algemene Reserve en loopt derhalve niet via de exploitatie.

Groot Onderhoud (jaarlijkse dotatie)
Hierbij zijn geen bijzonderheden te benoemen. De onttrekking aan de Voorziening groot onderhoud wordt toegelicht in de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen.

Groot onderhoud Pendrechtse Molen
De voorziening Pendrechtse Molen was destijds gevormd voor het groot onderhoud aan de Pendrechtse Molen. Voor het grootonderhoud aan deze molen was bovendien subsidie toegezegd. De kosten die voor het groot onderhoud werden gemaakt, werden aan deze voorziening onttrokken.

De voorziening Pendrechtse Molen voldoet echter niet aan de wettelijke verslaggevingseisen die gesteld worden aan de onderbouwing van een voorziening. Omdat het een "monumentaal werktuig" betreft valt het onderhoud niet goed te plannen en kan er geen dotatie aan de voorziening worden berekend die aan de gestelde eisen voldoet. De voorziening Pendrechtse Molen is daarom bij besluitvorming over de jaarrekening 2015 per 2016 omgevormd tot een bestemmingsreserve.
Hiermee voldoet het schap aan de gestelde eisen en kan het onderhoud worden veiliggesteld door ieder jaar een jaarschijf voor het onderhoud in te stellen. Deze oplossing is in de Programmabegroting 2017 verwerkt en door uw bestuur reeds goedgekeurd. Voor de jaarschijf 2016 werd maximaal € 15.000 aan uitgaven verwacht met betrekking tot onderhoud Pendrechtse Molen. Echter, er is een snelle achteruitgang van het metselwerk en voegen geconstateerd. De herstelkosten bedragen ongeveer € 135.000 en behoren niet tot het "standaard" onderhoud en kunnen niet worden gedekt vanuit de ingestelde reserve. Er wordt een separaat bestuursvoorstel opgesteld om een krediet aan te vragen gedekt vanuit de Algemene Reserve (zie ook Risico-paragraaf).

De voorgestelde begrotingswijzing bestaat uit het vervallen van de dotatie aan de voorziening Pendrechtse molen van € 27.500 voordelig en opnemen van een bedrag groot onderhoud Pendrechtse Molen van € 15.000. (te dekken uit een onttrekking van de bestemmingsreserve groot onderhoud).

Economisch Beheer

Product		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotings-wijziging 2016?
Economisch Beheer	Lasten	335.600	116.243	345.200	9.600 N
	Baten	685.000	636.161	630.000	55.000 N
Saldo		349.400	519.918	284.800	64.600 N

Toelichting:
Baten:
Naast de baten uit huur en erfpacht worden ook de baten Rhoons Veer verantwoord. Met instemming van het schapsbestuur is de canon van één exploitant marktconform naar beneden bijgesteld en is tevens akkoord gegaan met een betalingsregeling voor de achterstallige schuld van 2014 en 2015. De verlaging van de inkomsten met € 55.000 zal bij de 2e begrotingswijziging 2016 en 1ste begrotingswijzing 2017 worden meegenomen. De aanpassing van de erfpacht 2014 – 2015 van € 108.755 zal ten laste van de post voorziening dubieuze debiteuren worden gebracht. Gezien het risico dat de betalingsregeling niet wordt nagekomen wordt voorgesteld om het resterende bedrag in de voorziening dubieuze debiteuren te handhaven.

Gaande weg dit jaar wordt verwacht enkele nieuwe contracten met exploitanten te sluiten. De financiële gevolgen worden bij de jaarrekening verwerkt.

Lasten:
De post advieskosten is naar boven toe bijgesteld i.v.m. kosten als gevolg van het omzetten van een huidige erfpachter naar een nieuwe erfpachtcontructie waar hogere erfpachtbaten worden

gegeneerd.

Met ingang van 1 juli 2016 is in het Bouwbesluit een aanvullende regeling opgenomen met betrekking tot de veiligheid in zwembaden. De regeling houdt in dat er voor 1 januari 2017 onderzoek gedaan moet zijn naar de aanwezigheid van dragende delen waarbij niet-resistent roestvaststaal is toegepast en naar de aanwezigheid van corrosieverschijnselen. De regeling richt zich tot de eigenaar of degene die bevoegd is tot het treffen van voorzieningen. De gemeente Albrandswaard – huurder van het zwembad en gehouden tot zowel groot als dagelijks onderhoud – is verzocht voor 1 oktober 2016 te melden hoe aan deze onderzoeksverplichting invulling wordt gegeven. Afhankelijk van de conclusies van dit onderzoek en de opstelling van de gemeente als huurder kan sprake zijn van risico's voor het schap.

Regelgeving & Handhaving

Product		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotings-wijziging 2016?
Regelgeving & Handhaving	Lasten	160.000	160.000	160.000	-
	Baten	-	-	-	-
Saldo		-160.000	-160.000	-160.000	-

Toelichting:
Geen bijzonderheden

Communicatie

Product		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotings-wijziging 2016?
Communicatie	Lasten	22.400	17.554	22.400	-
	Baten	-	-	-	-
Saldo		-22.400	-17.554	-22.400	-

Toelichting:
Geen bijzonderheden

Diverse lasten en baten

Diverse lasten en baten		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotings-wijziging 2016?
Diverse lasten		-	-	-	-
Diverse baten		-	18.489	18.489	18.489 V
Saldo diverse lasten		-	18.489	18.489	18.489 V

Toelichting:
In de realisatie is de opbrengst van de grondverkoop Sandelingen-ambacht € 18.489. Deze verkoop zou al in 2015 plaatsvinden, maar is verschoven naar het voorjaar 2016. Deze opbrengst wordt conform afspraak gedoteerd aan de Investeringsreserve.

Kredieten Programma 2

Naam krediet	Sluitdatum	Totaal krediet	Realisatie t/m 2015	Actuele begroting	Prognose 2016	Prognose t/m 2016	% lasten t.o.v. totaal krediet
Jongerencentrum Albrandswaard	**2017**	**35.000**	**13.645**	**20.015**	**0**	**13.645**	**39%**
- Dekking uit Investeringsreserve		35.000	13.645	20.015		13.645	
Renovatie Spartelbad Spuiveld	**2016**	**339.000**	**0**	**0**	**329.000**	**329.000**	**97%**
- Dekking uit Investeringsreserve		339.000	0	0	329.000	329.000	
Totaal programma 2		**374.000**	**13.645**	**20.015**	**329.000**	**342.645**	
- Dekking uit Investeringsreserve		374.000	13.645	20.015	329.000	342.645	

Via deze najaarsrapportage wordt waar nodig een begrotingswijziging van de jaarschijf 2016 voorgesteld. Uit het verschil tussen de kolom Actuele begroting en de Prognose 2016 volgt de begrotingswijziging.

Toelichting:

Jongerencentrum Albrandswaard
Geen uitgaven in 2016 voorzien.

Renovatie Spartelbad
Het project Renovatie Spartelbad Spuiveld is in de afrondende fase. Voor de vakantieperiode is het spartelbadje in gebruik genomen.

2.3 Programma 3: Ontwikkeling

Planvorming & Gebiedsontwikkeling

Product		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotings-wijziging 2016?
Planvorming & gebiedsontwikkeling	Lasten	116.900	112.900	116.900	-
	Baten	-	-	-	-
Saldo		-116.900	-112.900	-116.900	-

Toelichting:
Geen bijzonderheden

Kredieten Programma 3

Naam krediet	Sluitdatum	Totaal krediet	Realisatie t/m 2015	Actuele begroting	Prognose 2016	Prognose t/m 2016	% lasten t.o.v. totaal krediet
Voorfinanciering Johannapolder*	**2023**	**975.000**	**86.445**	**578.000**	**99.382**	**185.827**	**19%**
- Dekking uit reserve voorfinanciering Johannapolder I		975.000	43.223	578.000	10.231	53.454	
- Dekking uit bijdragen derden (subsidies)			43.223	0	89.151	132.374	
Marktacquisitie Johannapolder	**2016**	**102.500**	**0**	**40.000**	**58.125**	**58.125**	**57%**
- Dekking uit de investeringsreserve		102.500	0	40.000	58.125	58.125	
Inpassing Groene Loper*	**2017**	**300.000**	**0**	**300.000**	**30.000**	**30.000**	**10%**
- Dekking uit de investeringsreserve		300.000	0	300.000	30.000	30.000	
Kwaliteitsimpuls Hooge Nesse	**2017**	**998.400**	**259.035**	**380.920**	**958.583**	**1.217.618**	**122%**
- Dekking uit de Investeringsreserve		499.200	179.305	0	540.138	719.443	
- Dekking uit bijdragen derden (subsidies)		499.200	79.730	380.920	418.445	498.175	
Grondaankoop Donckse Velden 2A en 2B	**2016**	**292.477**	**2.920**	**289.557**	**10.000**	**12.920**	**4%**
- Dekking uit de investeringsreserve		292.477	2.920	289.557	10.000	12.920	
Bewegwijzering fietsroutes Deltapoort	**2016**	**80.000**	**1.530**	**0**	**74.420**	**75.950**	**95%**
- Dekking uit de investeringsreserve		40.000	1.530	0	37.210	38.740	
- Dekking uit bijdragen derden (subsidies)		40.000	0	0	37.210	37.210	
Ontwikkeling Buitenland van Zwijndrecht	**2016**	**207.000**	**175**	**32.000**	**0**	**175**	**0%**
- Dekking uit de investeringsreserve		32.000	175	32.000		175	
- Dekking uit bijdragen derden (subsidies)		175.000	0			0	
Herstructureringen en marktverkenningen	**2016**	**90.000**	**38.234**	**8.141**	**8.141**	**46.375**	**52%**
- Dekking uit de investeringsreserve		90.000	38.234	8.141	8.141	46.375	
Investeren in omvormen	**2016**	**130.000**	**69.397**	**57.000**	**0**	**69.397**	**53%**
- Dekking uit de Investeringsreserve		130.000	69.397	57.000		69.397	
Wandelroutenetwerk Albrandswaard	**2016**	**106.000**	**57.780**	**8.590**	**18.644**	**76.424**	**72%**
- Dekking uit bijdragen derden (subsidies)		106.000	57.780	8.590	18.644	76.424	
Kwaliteitsimpuls fietsknooppuntensysteem	**2016**	**60.000**	**18.244**	**0**	**40.316**	**58.560**	**98%**
- Dekking uit de Investeringsreserve		15.000	15.000	0		15.000	
- Dekking uit bijdragen derden (subsidies)		45.000	0	0	40.316	40.316	
- Dekking ten laste van de exploitatie		0	3.244	0		3.244	
Sloot Donckse Velden 2b	**2016**	**15.000**	**0**	**0**	**15.000**	**15.000**	**100%**
- Dekking uit de Investeringsreserve		15.000		0	15.000	15.000	
Wandelroutenetwerk Rotterdam-Zuid	**2016**	**107.000**	**0**	**0**	**21.400**	**21.400**	**20%**
- Dekking uit bijdragen derden (subsidies)		107.000		0	21.400	21.400	
Totaal programma 3		**3.463.377**	**533.760**	**1.694.208**	**1.334.011**	**1.867.771**	
- Dekking uit de investeringsreserve		1.516.177	306.561	726.698	698.614	1.005.175	
- Dekking uit reserve voorfinanciering Johannapolder I		975.000	43.223	578.000	10.231	53.454	
- Dekking uit bijdragen derden (subsidies)		972.200	180.733	389.510	625.166	805.899	
- Dekking ten laste van de exploitatie		0	3.244	0	0	3.244	

*** toelichting krediet voorfinanciering Johannapolder**
Dit krediet bestaat uit deelbudgetten;

- Dekking uit bijdragen derden (subsidies)	Sluitdatum	Totaal krediet	Realisatie t/m 2015	Actuele begroting	Prognose 2016	Prognose t/m 2016	% lasten t.o.v. totaal krediet
deelbudget Kwaliteitsimpuls Johannapolder I	**2023**	**477.750**	**86.655**	**0**	**20.462**	**107.117**	**22%**
- Dekking uit reserve voorfinanciering Johannapolder I		238.875	43.433		10.231	53.664	
- Dekking uit bijdragen derden (subsidies)		238.875	43.223		10.231	53.454	
deelbudget Kwaliteitsimpuls Johannapolder II	**2023**	**734.000**	**0**	**0**	**78.920**	**78.920**	**11%**
- Dekking uit bijdragen derden (subsidies)		367.000	0		39.460	39.460	
- Dekking uit bijdragen derden (subsidies)		367.000	0		39.460	39.460	
deelbudget Kwaliteitsimpuls Johannapolder III	**2023**	**600.000**	**0**	**300.000**	**30.000**	**30.000**	**5%**
- Dekking uit krediet Groene Loper/investeringsreserve		300.000	0	300.000	30.000	30.000	
- Dekking uit bijdragen derden (subsidies)		300.000	0		0	0	
Totaal		**1.811.750**	**86.655**	**300.000**	**129.382**	**216.037**	

Via deze najaarsrapportage wordt waar nodig een begrotingswijziging van de jaarschijf 2016 voorgesteld. Uit het verschil tussen de kolom Actuele begroting en de Prognose 2016 volgt de begrotingswijziging.

Toelichting:

Voorfinanciering Johannapolder
De kwaliteitsimpuls Johannapolder bestaat uit verschillende deelprojecten en budgettten. De uitvoering daarvan geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. Wel geldt dat bij de realisatie tot verlenging van de subsidietermijn moet worden overgegaan. Uit de engineering voor de realisatie van de verschillende deelprojecten van de 3 subsidieprojecten is gebleken dat er gasleidingen moeten worden verlegd; dit mag wettelijk niet in het stookseizoen plaatsvinden. Ook mogen er in het gebied dat binnen de waterkering valt geen werkzaamheden plaatsvinden in het stormseizoen. Dit betekent dat de realisatie van de deelprojecten uiterlijk eind oktober 2017 afgerond gaan worden, in plaats van eind juni 2017.

Marktacquisitie Johannapolder
Op 27 mei 2016 heeft het Dagelijks Bestuur ingestemd met een aanscherping van het plan van aanpak voor de gefaseerde uitgifte van 2 nieuwe bouwkavels en het buitenzwembad (fase 1) en het binnenzwembad (fase 2) in de Johannapolder. Tevens is ingestemd met het starten van overleg met gemeente Albrandswaard over de toekomst van het jongerencentrum na afloop van de huurperiode medio 2017 (mogelijke uitgifte fase 2) en de publiekrechtelijke kaders voor de mogelijke uitgifte van de voormalige bedrijfswoning en beheerdersloods naast de jachthaven (fase 3).
Op 1 juli 2016 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het verhogen van dit krediet tot € 75.000 (totaal krediet € 102.500). Verhoging is bestemd voor het laten doen van (milieu)technische nulmetingen voor alle uit te geven percelen en opstallen en de geraamde commissie voor makelaars die de markt benaderen voor fase 1. De verhoging van de prognose 2016 ten opzichte van de actuele begroting hangt hiermee samen.
Verzocht wordt om dit krediet te verlengen tot einde 2018.

Inpassen Groene Loper
Dit krediet, voor een bedrag van € 300.000,-, is ingesteld ter cofinanciering van de derde subsidieaanvraag kwaliteitsimpuls Johannapolder en inzichtelijk gemaakt onder de toelichting op het krediet Johannapolder.
Vanwege de financiële verbondenheid met Kwaliteitsimpuls Johannapolder wordt verzocht om de looptijd van dit krediet gelijk te trekken met het krediet Voorfinanciering Johannapolder zijnde tot einde 2023.

Kwaliteitsimpuls Hooge Nesse e.o.
Het project is grotendeels uitgevoerd. Op 6 juli vond de Grand opening plaats.
In het 3e en 4e kwartaal wordt het werk afgerond (fase II).
Voor wat betreft de ontwikkeling van het multifunctioneel gebouw zijn met de Stichting Hooge Nesse/Veerplaat afspraken gemaakt over het sluitend krijgen van de begroting en het aanvragen van de omgevingsvergunning. Als beide zaken eind 2016 geregeld zijn dan kan de realisatie starten in het 1e kwartaal van 2017.
Op basis van de huidige stand van zaken is de verwachting, dat op de totale projectkosten een overschrijding op de proceskosten van ca. € -230.573,73 ontstaat. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door het feit, dat voor dit project gekozen is voor een zeer intensief participatietraject met de Stichting Hooge Nesse/Veerplaat. Dit vraagt van de organisatie meer personele inzet dan in de oorspronkelijke projectkostenraming is voorzien. Op basis van de Uitvoeringsregeling Groen (PZH) is slechts 20% van de proceskosten subsidiabel. Dat betekent, dat het tekort op de proceskosten niet geheel ten laste kan worden gebracht van de projectkosten. Na correctie met de verwachte overschotten op de verschillende onderdelen resteert een niet-subsidiabel tekort van € 220.243. Voorgesteld wordt in een separaat bestuursvoorstel om deze overschrijding te dekken uit de Investeringsreserve.

Grondaankoop Donckse Velden 2a en 2b
Als uitvloeisel van het Landinrichtingsplan IJsselmonde (1997) wordt al geruime tijd met BBL, vertegenwoordigd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), gesproken over de beoogde toedeling van grondposities in het gebied. Eén van de afspraken is de verkrijging door het schap van een eeuwigdurend recht van erfpacht in het plangebied Donckse Velden 2A en 2B (gedeeltelijk), waartoe in 2004 is besloten en waarvoor dit krediet dient. Gelet op de keuze om de transacties in dit gebied gecombineerd af te wikkelen na definitieve inrichting, kan dit dossier nog niet afgerond worden. Handhaving van dit krediet is noodzakelijk. Verzocht wordt dit krediet te verlengen tot einde 2017.

Bewegwijzering fietsroutes Deltapoort
Geen bijzonderheden. Vanwege de financiële afwikkeling wordt verzocht dit krediet te verlengen tot einde 2017.

Ontwikkeling Buitenland van Zwijndrecht
Op 27 mei 2016 heeft het Dagelijks Bestuur ingestemd met de conceptovereenkomst van koop en verkoop en daarmee de verkrijging van eigendom in de Polder Buitenland en Lage Nesse.
Het schap zou in eerste instantie alleen de speelpolder aanleggen. De gemeente Zwijndrecht heeft nu aan het Schap gevraagd de realisatie van het gehele plangebied over te nemen. Hiervoor wordt een separaat bestuursvoorstel voorgelegd. De uitvoering van de speelpolder wordt niet eerder verwacht dan 1e kwartaal 2017. Verzocht wordt om dit krediet te verlengen tot einde 2018.

Herstructureringen en marktverkenningen
Geen bijzonderheden. Verzocht wordt het krediet tot einde 2018 te verlengen.

Investeren in omvormen
De overdracht van de aanlegsteiger veerdienst Oud-Beijerland naar de gemeente Oud-Beijerland is hierin ondergebracht. De kosten van de overdracht zijn nog niet bekend, aangezien de technische inspectie nog niet is uitgevoerd. Naar aanleiding van deze inspectie dient onderhoud te worden uitgevoerd om een goede overdracht mogelijk te maken. Zowel de inspectie als het uitvoeren van het onderhoud gebeuren onder leiding van de gemeente.
Verzocht wordt om dit krediet te verlengen tot einde 2017.

Wandelroutenetwerk Albrandswaard
De feestelijke opening is gehouden op 31 maart.
Het project is afgerond en het krediet wordt eind 2016 afgesloten. Verzoek tot subsidievaststelling is in behandeling bij Provincie Zuid-Holland.

Kwaliteitsimpuls Fietsknooppuntensysteem
Geen bijzonderheden. Vanwege de financiële afwikkeling wordt verzocht dit krediet te verlengen tot einde 2017.

Sloot Donckse Velden 2b
Ten behoeve van nieuwbouw aangrenzend aan Donckse Velden heeft Ingenieursbureau Drechtsteden een aantal grenssloten gegraven en gedempt. Prognose 2016 is dat het volledige krediet van € 15.000 wordt uitgegeven (vast bedrag).

Wandelroutenetwerk Rotterdam-Zuid
Subsidieaanvraag is in mei ingediend en de beschikking is in juli ontvangen. Er wordt gestart met de voorbereidingen voor de uitvoering in 2017.
Structurele beheerlasten bedragen € 3.325 per jaar en worden conform genomen bestuursbesluit opgenomen in de Programma begroting 2018.

2.4 Algemene dekkingsmiddelen

Verdeling deelnemersbijdrage	Aandeel in nadelig exploitatiesaldo	Percentage	Inwoneraantallen per 1-1-2014
Provincie Zuid-Holland	560.651	20%	
Gemeente Rotterdam	1.261.465	45%	
Overige gemeenten	981.139	35%	
Gemeente Albrandswaard	128.670	13%	25.069
Gemeente Barendrecht	243.169	25%	47.377
Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	148.390	15%	28.911
Gemeente Ridderkerk	232.267	24%	45.253
Gemeente Zwijndrecht (incl Heerjansdam)	228.643	23%	44.547
	981.139	100%	191.157
TOTAAL	2.803.255		

Het saldo van algemene dekkingsmiddelen in de conversietabel ad € 68.278 betreft met name de saldi van de begrotingswijzigingen in 2016.

Product		Wat is de geactualiseerde begroting 2016?	Wat is er gerealiseerd per 30-06-2016?	Wat is de prognose voor heel 2016?	Wat is de voorgestelde begrotings-wijziging 2016?
Overige structurele Lasten	Lasten	7.000	-	8.500	1.500 N
	Baten	-	-	-	-
Saldo		-7.000	-	-8.500	1.500 N

Toelichting:

Deze lasten betreffen de helft van de nagekomen advieskosten die gemaakt zijn voor de ontwikkeling van de Hooge Nesse. De lasten stonden ter discussie en er is met partijen afgesproken om de helft van de kosten bij het schap door te belasten. Aangezien het voorbereidingskrediet Hooge Nesse is gesloten is het voorstel om deze op overige structurele lasten te verantwoorden.

3. Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen & Risicobeheersing

In dit hoofdstuk worden de eventuele wijzigingen in de risico's beschreven en de consequenties hiervan voor de ratio van de beschikbare weerstandscapaciteit ten opzichte van het benodigde weerstandsvermogen.

Veranderingen in bestaande (eerder gemelde) risico's
In de programmabegroting 2016 zijn drie risico's benoemd (Pendrechtse Molen, baggeren jachthaven Rhoon, en niet gekwantificeerde risico's).
Het risico omtrent de molen is gewijzigd. Zie Risico 2. Dit wordt voor 100% opgenomen vanwege de reeds opgetreden situatie en reële kosten.
De bij de jaarrekening 2015 opgenomen niet gekwantificeerde risico's en risico uittreding Provincie-Zuidholland zijn komen te vervallen.

Nieuwe (niet eerder gemelde) risico's
Het beleid ten aanzien van de bepaling, inschatting en beheersing van risico's is vastgelegd in de nota weerstandsvermogen. Aan de hand van dit beleid zijn de risico's voor 2016 opnieuw geïnventariseerd. Hier zijn geen nieuwe risico's uit naar voren gekomen.

Aangepaste risico's	Aard van het risico	Financiële omvang risico	Kans van optreden*	Impact (uitgaande van vier jaar)
1. Invoering van de Vennootschapsbelasting (Vpb) voor overheidsondernemingen	Verhoging incidentele en structurele lasten. Invoering VPB heffing	PM	L	L
2. Pendrechtse Molen		135.000	Hoog	135.000

Risico 1: Invoering van de Vennootschapsbelasting (Vpb) voor overheidsondernemingen
Met ingang van 1 januari 2016 is de Vpb-plicht voor overheidslichamen, waaronder gemeenschappelijke regelingen, ingevoerd. De vennootschapsbelastingrisico's zijn inmiddels in beeld gebracht. Daarbij is uitgegaan van de begroting 2016. Per activiteit of cluster van activiteiten is beoordeeld of met de uitvoering van de betreffende activiteit een onderneming in fiscaalrechtelijke zin wordt gedreven. Er is sprake van een fiscale onderneming indien aan elk van de volgende drie voorwaarden is voldaan:

1. Duurzame organisatie van kapitaal en arbeid;
2. Deelname aan het economisch verkeer;
3. Winstoogmerk en/of concurrentie.

Op basis van de uitgevoerde risico scan, zal voor de meeste activiteiten van de gemeenschappelijke regeling waarschijnlijk sprake zijn van een fiscale onderneming. Aan alle voorwaarden wordt namelijk voldaan. Specifiek wordt ook aan de derde voorwaarde voldaan, aangezien de bijdrage van de deelnemers door de belastingdienst als opbrengst wordt gezien. De verwachting is echter dat hiervoor een zogenaamde vrijstelling voor samenwerkingsverbanden kan worden toegepast. Hierdoor is dan geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

Voor een aantal activiteiten die vallen onder economisch beheer (huren en erfpacht) is waarschijnlijk geen sprake van een fiscale onderneming, omdat het gaat om 'normaal vermogensbeheer'. Het betreft normaal vermogensbeheer omdat er slechts beperkt arbeid wordt verricht en er geen causaal verband is tussen arbeid en rendement. Aangezien er sprake is van normaal vermogensbeheer, wordt niet voldaan aan het eerste ondernemerscriterium 'duurzame organisatie van kapitaal en arbeid'.

In het najaar van 2016 wordt in overleg getreden met de belastingdienst om de ingenomen standpunten af te stemmen.

Op basis van de huidige standpunten, zal in beginsel geen aangifte vennootschapsbelasting hoeven te worden opgesteld en blijven de administratieve lasten beperkt. Wel moet jaarlijks worden gemonitord of de vennootschapsbelasting positie niet wijzigt, bijvoorbeeld doordat nieuwe activiteiten worden ontplooid of andere financieringsbronnen worden gevonden. Mocht in de toekomst blijken dat voor een belaste activiteit de vrijstelling niet van toepassing is, dan dient alsnog voor alle activiteiten die een fiscale onderneming vormen een fiscale openingsbalans te worden opgesteld en zullen de administratieve lasten substantieel toenemen. Het risico wordt als laag ingeschat en aangezien de financiële omvang van het risico niet is in te schatten is die als PM opgenomen.

Risico 2: Pendrechtse Molen (onverwachte gebreken)
Dit risico betreft het optreden van grote, onverwachte gebreken voor dit monumentale object. Het genoemde bedrag opgenomen in de programmabegroting 2016 van € 25.000 is een inschatting op basis van eerdere onderhoudswerkzaamheden en uitgevoerde onderzoeken. Voor de molen wordt een andere eigenaar/beheerder gezocht. Tot het moment van overdracht onderhoudt het schap de molen en is hiertoe budget voor regulier en groot onderhoud gereserveerd. Het is denkbaar dat een gebrek aan het object wordt geconstateerd, dat meer kost dan het gereserveerde budget.Via actualisering van de notitie 'Risico's mbt Pendrechtse Molen' is bovenstaand risico onderbouwd

Er is sprake van ernstige doorslag bij regenachtig weer. Het metsel-/voegwerk aan zuidwest zijde is erg slecht en zal in 2017 vervangen moeten worden om dit probleem op te lossen. Dit zal naar verwachting €135.000 (P+M) gaan kosten en zal worden gefinancierd vanuit de Algemene Reserve. In een separaat bestuursvoorstel wordt hier nader uitleg aan gegeven. Na vaststelling door het bestuur zal het risico weer op € 25.000 worden gesteld.

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Het goed onderhouden van de gebieden is een belangrijke taak voor het schap om duurzaam gebruik mogelijk te maken. Als basis voor het plannen van regulier- en groot onderhoud en vervangingsinvesteringen wordt het Terrein Beheer Model (TBM) gehanteerd. Dit model is gebaseerd op zogenaamde doeltypen (bijvoorbeeld speel- en ligweide, strand of bos) waarvoor een gestandaardiseerde inrichting met daarbij behorende onderhoudscycli en normkosten zijn bepaald. Het totaal aan oppervlaktes, stuks en lengte van de aanwezige doeltypes bepaalt met de cycli en de normkosten de geplande uitgaven voor meerjarig duurzaam onderhoud.

De geplande uitgaven van groot onderhoud fluctueren van jaar tot jaar. Dit kan een direct en groot effect hebben op het jaarresultaat en daarmee op de jaarlijkse deelnemersbijdrage. Om dit ongewenste effect zoveel mogelijk te voorkomen heeft het schap ervoor gekozen om een egalisatievoorziening groot onderhoud in te stellen. Jaarlijks wordt een vastgestelde dotatie ten laste van de exploitatie gebracht en de werkelijke onderhoudslasten worden ten laste van de Voorziening verantwoord.

Jaarlijks worden de geplande uitgaven, de dotatie en de werkelijke kosten gemonitord. Elke vier jaar wordt de dotatie opnieuw berekend en vastgesteld tenzij uit de monitoring volgt dat eerder een bijstelling nodig is. In 2015 heeft voor het laatst een herijking van TBM plaatsgevonden die tot een nieuwe dotatie heeft geleid. Over deze herijking en de consequenties bent u geïnformeerd via de Jaarstukken 2014 en de Najaarsnota 2015.

De prognose 2016 van Groot Onderhoud ad € 135.044 worden verantwoord ten laste van de Voorziening Groot Onderhoud.

In onderstaande tabel(inclusief P) is het verwachte verloop van de voorziening Groot Onderhoud te zien voor de komende jaren.

STAND VOORZIENING	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stand voorziening per 1/1	0	5.785	402.950	590.276	619.752	177.004
Dotatie	538.728	532.209	535.400	535.400	535.400	535.400
Onttrekking	532.943	135.044	348.074	505.924	978.148	612.474
Stand voorziening per 31/12	**5.785**	**402.950**	**590.276**	**619.752**	**177.004**	**99.930**

Het meerjarenonderhoudsplan is gerelateerd aan het Terrein Beheer Model en de daarin opgenomen doeltypes. Sommige doeltypes kennen fluctuaties in de uitgaven en vragen een planning met een meerjarenperspectief. Deze doeltypes zijn ondergebracht in specifieke categorieën, zoals baggeren of asfalt. In onderstaand staafdiagram zijn de geplande uitgaven (alleen de materiële lasten) op de verschillende categorieën weergegeven.
De verwachtte onderhoudskosten per jaar wijken af van die in de programmabegroting 2016 en jaarrekening 2015. De afwijking is ontstaan doordat er een directe relatie tussen Gis-hoeveelheden en invoering van jaarvakken tot stand is gebracht (clustering/het opnieuw plannen van maatregelen in jaarvakken). Bij harde oevers en steenbestorting is de planning beter gedefinieerd waardoor een juiste eenheidsprijs kan worden toebedeeld. Tevens is de steenbestortingcyclus verhoogd en het bewerkingspercentage (bijvoorbeeld voor het opknappen van paden) is omlaag gegaan. Verder is 1 km harde oever verwijderd i.v.m. gebiedsontwikkeling. Daarnaast is van de halfverharding van paden en pleinen het bewerkingspercentage verlaagd en

zijn twee gebouwen verwijderd. Voor de kunstwerken (bruggen, steigers en vlonders) wordt in 2016 een technische inspectie uitgevoerd. De werkzaamheden die hier uit voortkomen worden in 2017 uitgevoerd. In de oorspronkelijke planning waren zowel de inspectie als de werkzaamheden opgenomen voor 2016.

Gevolg van deze aanpassing is vooral dat de jaarlijkste kosten groot onderhoud 2016 en 2017 lager zijn geworden en in 2018 en 2019 tot een toename leiden. Voor de omvang van de voorziening en de jaarlijkse dotatie heeft dit geen gevolgen.

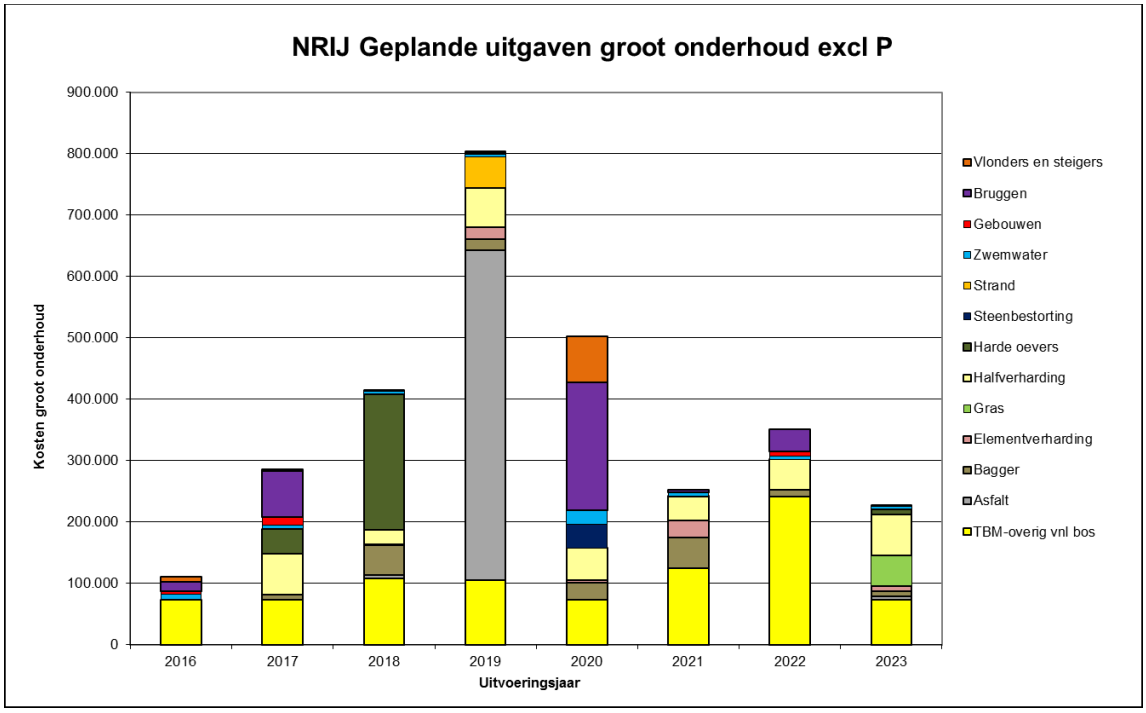

4. Overzichten

4.1 Staat van reserves en voorzieningen

	Stand per 31-12-2015	Bestemming Resultaat 2015	Toevoegingen in 2016	Onttrekkingen in 2016	Stand per 31-12-2016	Claims na 2016
Algemene Reserve	592.556	0	0	166.000	426.556	185.000
Bestemmingsreserves						
Investeringsreserve	1.876.348	178.439	279.715	841.034	1.315.029	579.326
Reserve herinrichting Zuidelijk Randpark	460.306		0	0	460.306	200.000
Reserve voorfinanciering Johannapolder I	921.262		0	10.231	911.031	782.906
Reserve voorfinanciering Johannapolder II	33.805		23.500	0	57.305	
Reserve vervangingsinvesteringen	50.020		0	0	50.020	
Reserve groot onderhoud Pendrechtse Molen	0	79.042	27.500	15.000	91.542	
Totaal	3.934.297	257.481	330.715	1.032.265	3.311.789	1.747.233

De kolom claims betreft de beslagen op de reserves in en na 2016 naar aanleiding van AB-besluiten of DB besluiten die in de vergadering van de najaarsrapportage nog aan het AB moeten worden voorgelegd. De claim op de Reserve herinrichting Zuidelijk Randpark betreft de verwerving resthectares Zuidelijk Randpark Barendrecht van € 200.000 AB besluit 3 december 2010. Dit bedrag stond eerst als onttrekking in 2016 gepland maar is hier opgenomen als claim in het kader van de toekomstige bestuursdiscussie binnen het schap. Het betreft aankoop van een gebiedje, bestaande uit enkele percelen, dat nu nog niet in beheer is bij het schap en waarvoor geen beheerbudget binnen de begroting beschikbaar is. Gezien de huidige ontwikkelingen wordt voorgesteld af te zien van het besluit uit 2010 om deze percelen aan te kopen. Daarmee komt de claim op de reserve te vervallen.

	Stand per 01-01-2016	Toevoegingen in 2016	Onttrekkingen in 2016	Stand per 31-12-2016
Voorziening Groot Onderhoud	5.785	532.209	135.044	402.950
Totaal	5.785	532.209	135.044	402.950

4.2 Conversiestaat Begroting 2016

Conversiestaat van producten naar kostensoorten

	Geactualiseerde begroting 2016			2de Begrotingswijziging			Begroting na wijziging		
Productomschrijving	**lasten 2016**	**baten 2016**	**saldo 2016**	**lasten 2016**	**baten 2016**	**saldo 2016**	lasten 2016	baten 2016	saldo 2016
Bestuurlijke aangelegenheden									
Dienstverlening G.Z-H	99.700	-	99.700-			-	99.700	-	99.700-
Materiële lasten	16.100	-	16.100-	-	-	-	16.100	-	16.100-
Bestuursproducten	115.800	-	115.800-	-	-	-	115.800	-	115.800-
Dienstverlening G.Z-H	59.500	-	59.500-			-	59.500	-	59.500-
Materiële lasten	4.000	-	4.000-	-	-	-	4.000	-	4.000-
Juridische ondersteuning en advisering	63.500	-	63.500-	-	-	-	63.500	-	63.500-
Dienstverlening G.Z-H	61.500	-	61.500-			-	61.500	-	61.500-
Materiële lasten	11.900	-	11.900-	9.200	-	9.200-	21.100	-	21.100-
Financiën	73.400	-	73.400-	9.200	-	9.200-	82.600	-	82.600-
Totaal Bestuurlijke aangelegenheden	252.700	-	252.700-	9.200	-	9.200-	261.900	-	261.900-
Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden									
Dienstverlening G.Z-H	620.700	-	620.700-	-	-	-	620.700	-	620.700-
Materiële lasten	1.819.303	80.000	1.739.303-	122.874-	-	122.874	1.696.429	80.000	1.616.429-
Gebiedsbeheer	2.440.003	80.000	2.360.003-	122.874-	-	122.874	2.317.129	80.000	2.237.129-
Dienstverlening G.Z-H	49.300	-	49.300-			-	49.300	-	49.300-
Materiële lasten	286.300	685.000	398.700	9.600	55.000-	64.600-	295.900	630.000	334.100
Economisch beheer	335.600	685.000	349.400	9.600	55.000-	64.600-	345.200	630.000	284.800
Dienstverlening G.Z-H	160.000	-	160.000-			-	160.000	-	160.000-
Regelgeving en Handhaving	160.000	-	160.000-	-	-	-	160.000	-	160.000-
Dienstverlening G.Z-H	11.200	-	11.200-			-	11.200	-	11.200-
Materiële lasten	11.200	-	11.200-	-	-	-	11.200	-	11.200-
Communicatie	22.400	-	22.400-	-	-	-	22.400	-	22.400-
Totaal inrichting, beheer en exploitatie gebieden	2.958.003	765.000	2.193.003-	113.274-	55.000-	58.274	2.844.729	710.000	2.134.729-
Ontwikkeling									
Dienstverlening G.Z-H	112.900	-	112.900-			-	112.900	-	112.900-
Materiële lasten	4.000	-	4.000-	-	-	-	4.000	-	4.000-
Planvorming & Gebiedsontwikkeling	116.900	-	116.900-	-	-	-	116.900	-	116.900-
Totaal ontwikkeling	116.900	-	116.900-	-	-	-	116.900	-	116.900-
Algemene dekkingsmiddelen									
onvoorziene lasten	7.000	-	7.000-	1.500		1.500-	8.500	-	8.500-
Onvoorzien	7.000	-	7.000-	1.500	-	1.500-	8.500	-	8.500-
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	7.000	-	7.000-	1.500	-	1.500-	8.500	-	8.500-
Saldo gewone bedrijfsvoering	3.334.603	765.000	2.569.603-	102.574-	55.000-	47.574	3.232.029	710.000	2.522.029-
Diverse lasten en baten									
Totaal programma 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal programma 2	-	-	-	-	18.489	18.489	-	18.489	18.489
Totaal programma 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo diverse lasten en baten	-	-	-	-	18.489	18.489	-	18.489	18.489
Kredieten									
Totaal programma 1	-	-	-	125.000	-	125.000-	125.000	-	125.000-
Totaal programma 2	20.015	-	20.015-	308.985	-	308.985-	329.000	-	329.000-
Totaal programma 3	1.694.208	389.510	1.304.698-	360.196-	235.657	595.853	1.334.012	625.167	708.845-
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo kredieten	1.714.223	389.510	1.324.713-	73.789	235.657	161.868	1.788.012	625.167	1.162.845-
Totaal saldo van baten en lasten	5.048.826	1.154.510	3.894.316-	28.785-	199.146	227.931	5.020.041	1.353.656	3.666.385-
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves									
Totaal programma 1	-	-	-	-	125.000	125.000	-	125.000	125.000
Totaal programma 2	210.152	20.015	190.137-	27.500	339.985	312.485	237.652	360.000	122.348
Totaal programma 3	23.500	1.304.698	1.281.198	-	595.853-	595.853-	23.500	708.845	685.345
Totaal Algemene Dekkingsmiddelen	-	-	-	69.563	-	69.563-	69.563	-	69.563-
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	233.652	1.324.713	1.091.061	97.063	130.868-	227.931-	330.715	1.193.845	863.130
Resultaat	5.282.478	2.479.223	2.803.255-	68.278	68.278	-	5.350.756	2.547.501	2.803.255-
Algemene Dekkingsmiddelen									
Deelnemersbijdrage	-	2.803.255			-		-	2.803.255	
Totaaltelling lasten en baten	5.282.478	5.282.478		68.278	68.278		5.350.756	5.350.756	

Opdrachtgever	Natuur- en recreatieschap IJsselmonde
Opgesteld door	G.Z-H
Versie:	1.0
Datum	
Referentienummer	xx 2016-

NATUUR- EN RECREATIESCHAP IJSSELMONDE
AB 9 DECEMBER 2016 ALGEMEEN BESTUUR
Datum besluit begrotingswijziging: 09-12-2016

1E BEGROTINGSWIJZIGING 2017 NATUUR- EN RECREATIESCHAP IJSSELMONDE

	Primitieve begroting 2017	1e begrotings-wijziging 2017	Begroting 2017 na 1e wijziging
Gewone bedrijfsvoering			
Lasten			
P1 Bestuurlijke aangelegenheden	254.300	4.200	258.500
P2 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2.975.530	45.378	3.020.908
P3 Ontwikkeling	117.600	-	117.600
Algemene dekkingsmiddelen	7.000	-	7.000
Totaal lasten	3.354.430	49.578	3.404.008
Baten			
P1 Bestuurlijke aangelegenheden	-	-	-
P2 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	794.620	-55.000	739.620
P3 Ontwikkeling	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	2.803.022	-	2.803.022
Totaal baten	3.597.642	-55.000	3.542.642
Saldo gewone bedrijfsvoering	243.212	-104.578	138.634
Diverse lasten en baten			
Diverse lasten	-	-	-
Diverse baten	-	-	-
Saldo diverse lasten en baten	-	-	-
Kredieten			
Kredieten lasten	1.027.318	-	1.027.318
Dekking kredieten (bijdrage derden)	616.314	-	616.314
Saldo kredieten	-411.004	-	-411.004
Totaal saldo van baten en lasten	-167.792	-104.578	-272.370
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	258.212	-104.578	153.634
Onttrekking reserves	426.004	-	426.004
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	167.792	104.578	272.370
Resultaat	-	-	-

ALDUS VASTGESTELD DOOR HET ALGEMEEN BESTUUR VAN NATUUR- EN RECREATIESCHAP IJSSELMONDE IN DE OPENBARE VERGADERING VAN 09-12-2016

DE SECRETARIS,
mw. J. de Leeuwe

DE VOORZITTER,
mw. A.W. Bom-Lemstra

AB 9 DECEMBER 2016 HET ALGEMEEN BESTUUR
Datum besluit begrotingswijziging: 09-12-2016

2E BEGROTINGSWIJZIGING 2016 NATUUR- EN RECREATIESCHAP IJSSELMONDE

	Geactualiseerde begroting 2016	2e begrotings-wijziging 2016	Begroting 2016 na wijziging
Gewone bedrijfsvoering			
Lasten			
P1 Bestuurlijke aangelegenheden	252.700	9.200	261.900
P2 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	2.958.003	-113.274	2.844.729
P3 Ontwikkeling	116.900	-	116.900
Algemene dekkingsmiddelen	7.000	1.500	8.500
Totaal lasten	3.334.603	-102.574	3.232.029
Baten			
P1 Bestuurlijke aangelegenheden	-	-	-
P2 Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden	765.000	-55.000	710.000
P3 Ontwikkeling	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	2.803.255	-	2.803.255
Totaal baten	3.568.255	-55.000	3.513.255
Saldo gewone bedrijfsvoering	233.652	47.574	281.226
Diverse lasten en baten			
Diverse lasten	-	-	-
Diverse baten	-	18.489	18.489
Saldo diverse lasten en baten	-	18.489	18.489
Kredieten			
Kredieten lasten	1.714.223	73.789	1.788.012
Dekking kredieten (bijdrage derden)	389.510	235.657	625.167
Saldo kredieten	-1.324.713	161.868	-1.162.845
Totaal saldo van baten en lasten	-1.091.061	227.931	-863.130
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves			
Toevoeging reserves	233.652	97.063	330.715
Onttrekking reserves	1.324.713	-130.868	1.193.845
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	1.091.061	-227.931	863.130
Resultaat	-	-	-

ALDUS VASTGESTELD DOOR HET ALGEMEEN BESTUUR VAN NATUUR- EN RECREATIESCHAP IJSSELMONDE
IN DE OPENBARE VERGADERING VAN 09-12-2016

DE SECRETARIS,
mw. J. de Leeuwe

DE VOORZITTER,
mw. A.W. Bom-Lemstra